

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
2207, piata mare nr. 80.
TELEFON Nr. 226.
Serisori nehrancate nu se
primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SIFURSI DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Wu. Augenföld & Emorio Les-
ser, Heinrich Schalek, A. O-
palk Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Les-
opold (VII. Erzsébet-körut)
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 30 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
la. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în Brașov!
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
18 cor., pe trei luni 8 cor.
M-rii de Duminea 4 cor. 50 se.
Pentru România și Bucovina
Pe un an 40. secol. pe șase
luni 30 fr., pe trei luni 15 fr.
M-rii de Duminea 3 fr. 50 se.
Se prenumără la toate
stăile postale în țară și di-
mărași și la dealerii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
Cărgul Inului Nr. 80, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dăruială acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — În des-
părire 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 95.

Brașov, Sâmbătă 1 (14) Maiu.

1910.

Manifestul nostru electoral.

I.

Am simțit o elevație sufletească și o înviore a forțelor noastre pentru luptă, când am cetit *manifestul electoral al comitetului central*, dat publicității cu ziua de ieri.

Este un act scurt, față de kilometricele manifeste ale partidelor maghiare, cari prin pologhiile vreau să-și mascheze adevăratele scopuri tainuite și să facă impresie asupra publicului.

Este scurt în cuprins de tipar, dar mult grăitor. Comitetul central n-a avut lipsă să însire dovezi și argumente, sau să ia în ajutor proptele de cuvinte, cu cari să-și verifice sau să sprijinească cele zise în manifest. Stigmatizarea situației politice actuale este atât de naturală, urmată dela sine din starea lucrurilor; calea ce se arată în manifest poporului român spre a o urma, este atât de dreaptă și precisă, încât nu este lipsă de nici o argumentare sau tălmăcire deosebită pentru a fi înțeleasă.

Adresat unui popor cu sentimente drepte și sincere, manifestul are ambele aceste calități: e sincer și e drept, prezentând tabloul real al situației și neții noastre politice constituționale și arătând sincer rostul luptelor și străduințelor noastre.

Manifestul nostru este asemenea unui ordin de zi adresat de statul maior unei armate, ce se află în preajma luptei: scurt, precis, fără sofisterii, indicând drept ținta și încurajând la luptă, la triumf!

Manifestul ne dă aprecieri și directive din trei puncte principale de vedere.

Cea dintâiu apreciere este a trecutului, cu păcatele lui, din cari a rezultat situația ticăloasă de azi.

Nu este de vină numai coaliția, la crearea stărilor insuportabile de azi. Sunt de vină toate regimurile de la

dualism încoace și cari și-au ajuns punctul de culminație în regimul coaliționist, prăbușit de curând. Acest regim, cum am zis, nu a fost singur de vină la crearea situației agravante de azi.

El însă prin exagerările sale șoviniste, prin lipsa de tact și de înțelepciune de stat, a accelerat criza. Proverbul, că în tot răul este și ceva bine, s-a valorat și aci. Coaliția în neputința sa a deschis la multă lume ochii și oamenii încep să vadă, că întreagă viața de stat are lipsă de o reformă mare, radicală.

În straturi tot mai largi pătrunde credința, că e greșită și foarte păgubitoare concepția politică, de a se ni-zui să se contopească toate popoarele din aceasta patrie în o singură națiune etnică. Aceasta concepție dănuiește încă, dar încet cu încetul, spre binele patriei comune, ea va fi abandonată.

Manifestul precizează astfel această chestie:

„În întreaga viață de stat domnește încă nenorocita concepție politică, că viitorul acestui stat, atârână dela contopirea națională a tuturor popoarelor cu ființa și aspirațiunile deosebite.

De aici urmează toate crizele politice și economice, cari toate, fiecare în felul său, sunt urmarea acestei nenorocite „idei de stat“.

O altă credință, care își face calea, este, că trebuie delăturată stăpânirea, cu cerc de vedere îngust și egoist, a feudalismului și e de lipsă ca poporului să i-se deschidă larg porțile vieții constituționale. Aceasta se poate ajunge prin introducerea votului universal fără restricțiuni.

Manifestul apreciază corect această chestie. Eluțarea votului universal este ținta cea mai apropiată, care ajunsă odată, legea votului universal devine un mijloc sigur pentru demo-

cratizarea țării, ținta ultimă a luptelor noastre constituționale.

Aceasta este a doua apreciere și directivă a manifestului cu care ne vom ocupa în articolul de mâine.

Șovinism. »Országos magyar Szövet-ség« a adresat o rugare membrilor săi, cerând, ca în cercurile electorale, unde are candidat partidul naționalităților, alegătorii patriotici să abstea dela orice conziderații de partid și să sprijinească pe acel candidat patriotic, care are mai multe șanse de reușită. Pe un astfel de candidat să nu-l conzidere de candidat al vreunei partide, ci *candidat al »Maghiarimei unite«*.

Societatea roagă mai departe membrii săi și pe toți cetățenii, să stăruie din răspuțeri, ca să nu facă pact cu *partidul naționalist* sau cu șefii naționaliști pentru scopuri electorale.

Cine provoacă deci separatism între popoare și cetățeni?

Călătoria M. Sale în Bosnia, după cum se anunță din Seraievo și alte centre, a produs o impresie foarte bună în toate părțile. Poporațiunea pregătește M Sale mari manifestări de simpatie și loialitate.

Din Belgrad, capitala Sârbiei, se anunță, că știrea despre vizita Domnitorului în Bosnia, a produs o impresie adâncă. Cercurile politice consideră vizita ca o *încheiere definitivă a anexiunii*. Cele mai multe ziare dau știrea fără nici un comentariu, numai ziarul »Politica« atacă monarhia habsburgică.

Campania electorală.

Fără program și fără alegători.

În cercul Arpașului, cum suntem avizați, a pășit ca contracandidat al vrednicului nostru Dr. Alexandru Vaida-Voevod, d-l George Urdea, fost primpretor în Arpaș. Sireacul! A cercat să-și ție discursul de program (!) în câteva comune, dar n-a

isbutit, căci a fost huiduit și nebăgat în samă.

De altcum d-l Urdea pășește în afară de partide, adecă fără program fix și de sigur și — fără alogători.

In cercul Branului.

— Maiu 1910.

Oficianții cercului Bran — cari ar trebui să știe, că corteșitul fie direct fie indirect, pentru ei e strict oprit prin lege, — nu țin seamă de asta, ci vor să reglementeze pe Români încă acum, până ce nu-i prea târziu, din pricină, că prea au strigat: să trăiască *Vaida și Șerban* mai zilele trecute, când au venit pe aici.

Avem știre, că primpretorul Branului cu adjuncții săi: controlor, forestier, veterinar etc. umblă prin comune și caută nod în papură ca să se știe, adecă cine-i aici stăpân. Ba că catastrofa de vite s-a aflat acum deodată greșit, ba una ba alta, și pedepesc pe oameni cu nemiluita. Nici nu fac secret din asta.

Contra unei asemenea presionări mai întâiu zicem un *veto* puternic, domnilor oficianți.

Dacă domniilor încearcă cu asemenea mijloace ca să schimbe sentimentele Românilor din acest cerc, se înșală amar. Asemenea mizerii aduse asupra cetățenilor au darul să-i unească mai strâns în jurul ideii pentru care se luptă toată suflarea acestui cerc: Să vadă aleși pe dorinții lor *Vaida și Șerban*, cari întrupează aspirațiile drepte ale neamului nostru român, în parlamentul țării. Dela asta nu se vor abate bravii alegători ai noștri de rădăul acesta.

»*Vie valuri mii de foc
Nici că ne-or clinti din loc!*
Trăiască *Vaida și Șerban!*

a. y. z.

Candidați socialiști în Brașov.

În cele două cercuri electorale ale Brașovului socialiștii își pun candidați pe doi fruntași de-ai lor din Budapesta, a-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Cometa lui Halley.

(Observații.)

Fără să acord ceva importanță științelor răspândite de ziare, că prin Bosnia și Hunedoara (?) ar fi văzut nu știu cine, în nu știu ce împrejurări, încă în primele zile ale lui April, cometa lui Halley, din parte-mi nu m-am pus să o caut nici cu ochianul, nici cu ochii liberi, bine știind că abia în 25 Martie cometa trecuse prin conjuncțiunea superioară cu Soarele, având deci să fie vizibilă numai pe la mijlocul lui April.

Și aieva, nu mi-s'a dat să aud, ori să cetesc despre observații făcute de specialiști pe timpul dela 20 Martie la 15 Aprilie.

În 22 Aprilie primesc însă următoarea circulară dela Observatorul Societății Astronomice din Franca:

— Observat cometa lui Halley în 17 Aprilie la 15h 45m (timp mediu astronomic) = 18 Aprilie 3h 45m (timp mediu civil), dimineața. Strălucirea de mărimea 2-3. Colorațiunea gălbue. Nucleu foarte strălucitor și lămurit. Capul mai intens în direcțiunea Soarelui și emițând, în partea

opusă, două coifuri scurte în eventaiu deschis.

Nucleul l-am putut urmări în ecuatorialul de 24 cm până la 16h 55m. adecă până aproape de răsăritul Soarelui.

F. Quénisset,
dela Observatorul Flammarion,
din Juvisy.

În 30 Aprilie, primesc altă circulară, de conținutul următor:

Cometa e vizibilă cu ochii liberi. A observat-o de pe terasa Observatorului din Juvisy, în 27 Aprilie, d-l F. Baldet, aflând-o destul de strălucitoare pentru a o recunoaște cam la 15° spre stânga de Venus. La 3h 40m, trena, în formă de evantaiu, avea o lungime de 10'. Zorile spalăcise aproape complet toate stelele.

În fine, *Buletinul* pro Mai al numitei societăți, ne comunică numeroase observații și instrucțiuni.

La noi, în urma timpului ploios și înncurat, dela finea lui Aprilie și începutul lui Maiu, nu s-a putut vedea astrul renumit. Abia din 8 Mai încoace au început a-l vedea unul și altul și indeosebi plugarul harnic, pe care l apucă zorile zilei afară la câmp, în cântecul desmierdător al paserilor, în aierul îmbalsamat al tuturor florilor.

Priveliștea e splendidă, când zarea fermecătoare a cometei se ivește la ori-

sonul de răsărit pe la 2h 15m. Nucleul strălucitor, de mărimea 1-2, trena drept lineară, de 5-6 grade în lungime, inclinată spre orizon, dar în radiul vector cu Soarele; întreg fenomenul aduce cu apariția din 28 Octomvrie 1835, relatată de Arago.

Indemnăm pe cetitori să se convingă în realitate, privind cerul dela răsărit între oarele 2-3 dimineața, (când e senin). Soarele răsare pe la 4h, după timpul nostru, iar cometa vr-o 1h 30m înainte de Soare (15 Maiu).

După 19 Maiu va fi vizibilă seara (după apusul Soarelui) dacă nu va slăbi până atunci încât să nu se mai vadă (cu ochii liberi), căci nu trebuie să uităm natura cometelor de a fi desvoltate și strălucitoare în perihel și câțva timp după perihel. Apoi slăbesc și se perd în păra-ginile universului.

Iar cometa lui Halley a trecut prin perihel în 20 Aprilie.

În 1-2 Maiu a trecut pe lângă Venus, steaua strălucitoare, care se ivește, în diminețile de acuma, ca un glob de foc, nu mult după ivirea cometei.

În 18-19 Maiu va trece Pământul prin trena cometei, dacă va fi mai desvoltată de 23 milioane km.

În vederea acestui transit, profesorul Birkeland dela universitatea din Christia-

nia, împreună cu colaboratorul său O. Krogness, întreprind o expediție științifică la Kaaffjord, provincie din Finmarca, pe la gradul 70 de latitudine, în regiunea cea mai de nord a Norvegiei, pentru a face, aici, observații astronomice, magnetice și meteorologice, din 7 Maiu la 1 Iunie, dar mai ales, în zilele de 18 și 19 Maiu.

11 Maiu 1910.

Gavr. Todica.

P a g u b ă .

Actualul guvern în scurt timp, de când e la cârmă, a făcut țării o pagubă mare, necalculabilă.

Dacă va mai sta mult în fruntea țării ne va duce la faliment.

Cum așa? Doar suntem în ex-lex, nu-i budget, nu poate face cheltueli!

Cum a putut face o pagubă așa mare? Cu gălțile. Mă rog, vom ajunge acolo, că nu vom mai avea gălțile. Nici găini, nici rațe, nici găște și nici curci. De ce? Nu sunt ouă. La Cluj, Timișoara, Arad, femeile nu mai pun cloște. De ce să mai pucă? Când ouăle sunt de jumătate clocite, le iau bărbații și fac cu ele politică. Dar apoi când vor avea și femeile drept de vot?

Al naibii cuminte a mai fost acela,

nume pe *Iacob Wellner* și *Eduard Baron*. Candidații își vor desfășura programul Luni, la orele 3 d. a. în sala dela hotel Central.

Pasivitate.

În cercul electoral al Șenghiurei (*Béga-Szentgyörgy*) alegătorii români sunt în minoritate. Au hotărât deci să rămâie în pasivitate, față de candidații unguri ai cercului.

Spre acest scop fruntașii Românilor din cerc au lansat următorul apel, către alegători:

Români!

Știm, că noi Români în cercul nostru electoral nu putem învinge cu candidatul nostru naționalist *Vincentiu Petroviciu*, dacă nu țin cu noi și *Nemții*, *Sârbii* și *Slovacii*.

Între împrejurările de astăzi — durere — acești frați de suferință nu țin cu noi, fiind orbiți de făgăduințele lucitoare ale dușmanilor noștri politici, făgăduințe ținute pe buze numai, dar nu și în inimi, cum ne-am convins despre aceasta de atâtea ori.

Stând astfel lucrurile, noi ne-am hotărât să nu candidăm de astă-dată și ca să nu fim acuzați de trădarea steagului nostru național, noi ne-am hotărât să nu votăm nici cu *Papp Geza* și nici cu *Kardos Samu*, — căci nici unul nu ne vrea binele și nici unul nu e pentru votul universal curat, cum l-am dori noi și programul nostru național.

Deci vă sfătuim Români, să ședeți acasă. Nu vă vindeți voturile voastre pentru un blid cu linte și nu dați dușmanilor noștri politici înși-vă sabia în mână, cu care să ne reteze capul.

Atâta, pentru cinstea noastră națională. Trăiască Români!

Șenghiura, la 9 Maiu 1910.

Vincentiu Petroviciu preot, *Dr. Dimitrie Chiroi* avocat, *Valeriu Magu* preot, *Ioan Popescu* preot.

Turneuri electorale.

D-I O. Goga va vizita *Duminecă* trei comune ale cercului său *Chișineu*, desfășurându-și programul. La orele 10 a. m. va vorbi în *Chereluș*, la ora 1 în *Sinitea*, iar după amiază la 4 în comuna *Zărănd*.

— *Păr. Terențiu Oprean* candidatul cercului *Zichyfalva*, își începe turneul său la 15 Maiu în comuna *Margitta* înainte de prânz, în aceeași zi d. a. la 4 ore își va ține programul în *Szt-János*. În 16 a. m. la 11 ore în *Zichyfalva*, la 5 ore în *Gaiulmare*.

care a inventat acest mijloc. Știm, că ouăle fierte moi sunt nutritive și în urma conținutului lor de fosfor au influință asupra materiei nervoase a creierilor, dar ca politicienilor să le dai minte cu ouă clocite, asta e cea mai mare invenție a veacului al douăzecelea.

De bieții fi ai lui *Israil* e mai rău.

Ei ce vor mai mânca, dacă nu sunt pui, rațe găște? Vor trebui să mănecă carne de porc și de vită. Sărmanii! să-și calce legea. Aceasta i-o pot mulțami numai antisemitului conte *Khuen Hedervary*.

În tot răul e și ceva bine. *Paguba* în ouă, dar cel puțin croitorilor li-s'a înmulțit lucrul și importul de stoffe din *Austria* a crescut.

Contele Tisza, *contele Apponyi* și alții vor trebui să-și facă barem 5—6 rânduri de vestiminte până la nouăle alegeri. *Părintelui Mangra* de va mai umbra mult pe la *Arad*, îi vor trebui 3—4 reverenți.

Cazacilor! Vă învățăm noi! Ori faceți politică pe placul nostru, ori de nu, *Mărie!* adă ouăle de sub cloacă.

Moșii noștri au o zicală:

Paguba ca *paguba*, da-mi plăcu cum marse!

N. F.

Sinoadele bisericei gr.-or. române.

Sinodul arhiepiscopar.

— Raport special —

Sibiuiu, 12 Mai n.

Sedința a patra. S-a deschis la orele 9 dimineața, Joi în 12 Maiu n. prin *I. P. Sa Arhiepiscopul* și *Mitropolitul Ioan Mețianu*. *Notar de sedință* *Dr. Nerva Oncu*.

După verificarea procesului verbal și acordarea concediului cerut de *dep. Dr. I. Popescu*, se intră în ordinea de zi.

Comisiunea verificatoare își prezintă raportul în chestia alegerii deputaților mirenii din cercul electoral al *Iliei mureșene*. *Raportorul Dr. Octavian Vasu*, espune în mod amănunțit rezultatul cercetării efectuate, la însărcinarea consistoriului, din partea protopresbiterului *Iosif Morariu*. Constată, că cercetarea făcută e mancă și nu oferă bază suficientă pentru aducerea unei hotărâri drepte. Înșiră mancițările, cari sunt de delăturat. Propune apoi întregirea cercetării cu privire la împrejurările, cari nu sunt încă destul de lămurite. Precisează, că în ce direcție este a se face întregirea cercetării. Vorbește în chestie *deputatul Nicolae Ivan*, care laudă zelul comisiunii verificatoare, cu care a studiat aceasta afacere. Crede însă, că întregirea cercetării e de prisos. Cei aleși au majoritatea, deci ține că mai bine e, dacă se verifică deputații aleși. Propune verificarea, cu delăturarea propunerii comisiunii.

Deput. Vasile Dămian, constată, că sinodul din anul trecut a adus concludus cum are să se facă cercetarea. Comisiunea constată, că nu s-a satisfăcut acestui concludus, deci de sine înțeles, că cercetarea trebuie să fie continuată. *Deputatul Dr. Petru Span* e pentru acceptarea propunerii *deput. Nic. Ivan*, adecă pentru verificarea *deputatului Arseniu Vlaicu* e pentru primirea prop. *comis. verificatoare*, *deput. Demetriu Comșa* asemenea, iar în urmă se pune la vot propunerea de verificare care se primește cu 20 contra 18, date pentru propunerea comisiunii verificatoare.

Deputatul Parteniu Cosma propune să se pună la ordinea zilei *alegerile pentru întregirea consistoriului arhiepiscopar*. Se primește. Sunt de ales doi membri ordinari în senatul străns bisericesc. *Prezidiul* numește *scrutinători* pe *P. C. Lor Archimandritul Dr. Pușcariu* și *Protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca* împreună cu *deputatul sinodal Parteniu Cosma*. Se citește apelul nominal și deputații sinodali își dau buletinele. Se constată că au votat 48 de deputați. Se face *scrutiniul*, cu rezultatul următor: *Lazar Triteanu*, a primit 38 voturi și *Galacteon Șagău* 30 voturi. Pe ambii prezidiul îi declară aleși. Se face acum alegerea a doi asesori onorari în senatul bisericesc. Se dau buletinele, se face *scrutiniul*, și se declară aleși: *Dr. Vasile Bologa*, cu 32 voturi, *Demetriu Moldovan* cu 28 voturi. *I. P. S.* Sa îi declară aleși. Se face alegerea unui asesor onorar în senatul școlar, în locul asesorului *Moldovan*, trecut la senatul bisericesc. Iese ales din urmă profesorul *seminarial Dr. Vasile Stan*, cu 26 voturi. Se declară ales. În fine se alege un membru onorar în senatul episcopesc, în persoana *d-lui Demetriu Câmpean*, care a întrunit 25 voturi.

Fiind terminate alegerile, se pune la la ordinea zilei *raportul comisiunii organizatoare, în chestia fondului cultural arhiepiscopar*. *Raportorul Nicolae Ivan*, citește raportul consistoriului arhiepiscopar către sinod, și propune ca sinodul să iee cu aprobare la cunoștință demersurile făcute din partea consistoriului cu privire la folosirea și augmentarea fondului cultural, și să-l invite să încazeze cu rigoare toate restanțele, iar în sesiunea proximă să presinte literalele fundamentale ale acestui fund. Vorbește la obiect *deputatul Arseniu Vlaicu*, care primește propunerea comisiunii, dar cere ca contribuțiile învățătorilor la fondul cultural să se reducă dela două procente la un procent. *Deputatul Demetriu Comșa* e nemulțumit cu rezultatul încasării cotizațiilor dela singuraticii contribuții. Ar dori ca consis-orul să facă studiu și se aște alt mod de contribuție și de încasare. *Deputatul Dr. Petru Span* e pentru reducerea procentelor de contribuție dela 2 la unu pentru toți contribuții și pentru stabilirea unui termen de contribuție de es. de 10 ani.

Mai vorbesc deputații *Demetriu Moldovan* și *Ioan I. Lăpădatu* primul pentru propunerea comisiunii, al doilea pentru alimentarea fondului din alte isvoare, din contribuții benevole, iar procentele să se reducă de la 2 la unu.

P. C. Sa Arhimandritul Dr. Ilarion

Pușcariu, rectifică o afirmație a antevorbitorului, anume că credințioșii altor bisericilor ar jertfi mai mult pentru bisericile lor decât credințioșii bisericei noastre, căci adevărul e, că nimeni nu jertfește atâta pentru biserică ca credințioșii noștri. *Deputatul Lăpădatu* se explică, iar *deputatul Dr. Șenchea* pledează pentru primirea propunerii comisiunii organizatoare cu privire la fondul cultural. Asemenea și *deputatul V. Damian*. Mai vorbește *Arseniu Vlaicu* pentru propunerea sa, iar *raportorul* pentru propunerea comisiunii organizatoare. În urmă *I. P. S. Sa Arhiepiscopul* și *Mitropolitul Ioan Mețianu* lămurește chestia în mod convingător, iar sinodul primește propunerea comisiunii organizatoare, votând pentru propunerea *d-nului Vlaicu* numai propunătorul singur.

Tot *deputatul N. Ivan* raportează în chestia *completării gimnaziului din Brad* și a ridicării unei zidiri noi pe seama gimnaziului. Citește raportul consistoriului arhiepiscopar către sinod. Propune, ca edificarea noului gimnaziu să o facă arhiepiscopul, ca proprietară a gimnaziului, folosind în scopul acesta suma colectată, iar ce nu se ajunge să anticipeze din fondurile sale, căutând apoi, ca suma dată să fie acoperită din continuarea colectei și eventual din esoperarea unui ajutor de stat de la guvernul țării.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul și *Mitropolitul Ioan Mețianu* crede, că *expediientul* cel mai corect ar fi dacă propunerea va fi predată consistoriului, ca să țină pertractări cu reprezentanța și comitetul gimnaziului din *Brad*. *Deputatul Parteniu Cosma* propune încheierea *ședinței*. Se primește.

Se anunță *ședința* proximă pe ziua următoare, la orele 9.

Sinodul diecezei Aradului.

Din hotărârile mai însemnate aduse în *ședințele* de *Miercuri* reținem următoarele:

În afacerea propunerii învățământului în limba maghiară în școlile de repetiție se decide, ca consistoriul aradan să remonstreze la ministru și totodată să recerce consistoriul metropolitan, ca și acesta să remonstreze la guvern în cauza învățământului din școlile de repetiție pentru întreaga metropolie.

În ce privește constatarea din raportul general al Consistoriului privitor la rezultatul insuficient în învățământ, Sinodul decide:

În considerare, că fiecare popor în școlile populare elementare numai în limba sa maternă poate fi instruit și fiind că articolul de lege XXVII din 1907 împiedecă în școlile elementare instruirea tineretului în limba maternă, prin ce învățământul elementar suferă, sinodul recercă Consistoriul metropolitan, ca acesta prin o reprezentatiune să recerce guvernul a lua dispozițiuni pentru modificarea articolului de lege XXVII din 1907 în acel sens, ca tineretul din școlile populare să fie instruit numai în limba sa maternă și pentru înlăturarea condițiilor grele, sub cari se dau ajutoare de stat școlilor confesionale.

Programul partidului naționalist-democrat din România

votat în consfătuirea dela 23—24 April 1910.

A. Politica externă.

O politică externă, care, plecând dela conștiința unității neamului și a intereselor lui solide în toate privințele, să întrebuinteze cu înțelepciune toate împrejurările potrivite ce se oferă, fără a se angaja în costisitoare și primejdioase alianțe cu Puterile mari, și să caute în același timp și apropierea de vecinii României în Peninsula Balcanică, dobândind în această unire locul hotărâtor ce se cuvine de drept și după toată tradiția istorică României.

B. Politica internă. — Reforme privilegiate la clasa țărănească.

2. Revisuirea operei de improprietărire dela 1864, în sensul de a se întregi improprietărirea acolo unde s-a dat cu lipsă și de a se înlătura usurpatorii acestor pământuri.

3. Colonizarea pe moșiile statului cu plugari români aleși și întemeierea de ferme-model, cu anexe de industrii agricole.

4. Hrănirea Casei Rurale, prefăcută în instituție de stat, cu excedentul bugetar și cumpărarea de către această Casă a moșiilor dela Societățile de asigurare și Instituțiile de binefacere.

5. Interzicerea dreptului de a se aduce lucrători agricoli străini, întru cât în

țară sunt lucrători români disponibili și crearea unui oficiu permanent al muncii.

6. Desființarea prestației.

7. Desființarea capitației (impositului personal) și așezarea unui imposit progresiv pe venit.

8. Cadastrarea proprietății imobiliare.

9. Organizarea administrativă a proprietății moșnenilor aflați în indivisiune și comasarea proprietății individuale.

10. Incurajarea industriei casnice țărănești.

11. Interzicerea dreptului pentru străini de a lua moșii în arendă.

12. Oprirea prin lege a stabilirii Evreilor la sate.

14. Desființarea tutelei statului asupra Băncilor populare și constituirea lor în federații independente.

15. Desvoltarea cooperăției rurale și preferarea obștilor sătești la antreprize și furnituri, față cu oricine alții, la prețuri egale.

16. Ținerea în seamă a vechiului drept vicinal (protimis) față de sătenii din satele apropiate, la vânzarea de moșii.

17. Sporirea impositului pentru aceia cari nu-și caută singuri moșiile.

18. Stabilirea în dreptul succesoral al unui minimum în împărțirea proprietății țărănești.

Reforme privilegiate la clasa de mijloc.

19. Reformarea în sens practica școlilor de comerț și meserii și acordarea prin lege de garanții și de ajutoare materiale absolvenților români.

20. Crearea de școli practice de industrie și comerț și instalarea în regiunile amenințate de concurența străinilor și a unor depozite de produse și mărfuri pentru vânzarea en-gros a acestor mărfuri la comerțanții români.

21. Crearea unui credit comercial și industrial, pentru ajutorarea comerțanților și industriașilor români.

22. Înlăturarea streinilor dela furnituri și lucrări și acordarea lor de preferință la asociații de meseriași români.

23. Scutirea de patentă pe timp de un an de zile a micilor întreprinderi comerciale și industriale românești.

24. Naționalizarea industriilor care se bucură de favoarea legilor protecționiste.

25. Măsuri de înfrânare a falimentelor frauduloase și înfrânarea carteliurilor și trusturilor comerciale și industriale; schimbarea legilor comerciale în sensul înfrânării moratoriilor.

26. Declararea și verificarea capitalului inițial al comerțanului începător, de către camerele de comerț.

27. Asigurarea lucrătorilor și muncitorilor români în contra accidentelor muncii și bătrănelor, cu protegierea muncii minorilor și femeilor în fabrici.

28. Monopolul asigurărilor de cătră stat.

29. Organizarea pe nouă base arbitrale a legislației privilegiate la conflictele muncii.

30. Transformarea docurilor, făcându-se din ele debușuri de căpetenie ale producției agricole și industriale românești.

31. Înlăturarea tarifelor privilegiate dela C. F. R. pentru societățile străine.

Reforme privilegiate la clasa dirigenți.

31. Naționalizarea învățământului și a educației în școală, fără a se excepta școlile particulare.

33. Apropierea universităților de desvoltarea și nevoile actuale ale neamului și autonomia lor desăvârșită.

34. Organizarea autonomă a clerului și crearea unui fond religionar.

35 Școli de administrație, inamovibilitatea administrativă a tuturor funcționarilor statului, județului și comunei.

36. Îmbunătățirea situației materiale a corpului didactic.

37. Incurajarea mișcării artistice naționale.

38. Crearea unei Academii comerciale în porturile dunărene Galați și Brăila, pentru formarea înaltei culturi comerciale și industriale.

Reforme cu caracter general.

39. Ridicarea oștirii române până la o putere măcar îndoită față de acela oricărui stat balcanic și educația militară a poporului.

40. Scoaterea Evreilor din armată.

41. Monopolul alcoolului și educația antialcoolică prin școală și armată.

42. Crearea Casei spitalelor rurale și urbane.

43. Crearea de biblioteci populare în toate centrele urbane și rurale.

44. Incompatibilitatea între funcțiunile publice și demnitățile politice și situațiunea de membri în Consiliile de administrație a societăților străine.

45. Soluția problemei jidovești prin eliminarea Jidanilor, dezvoltând puterile productive ale Românilor și protejându-i întreprinderile lor.

46. Recunoașterea dreptului învățătorilor și preoților de a fi aleși în parlament.

47. Mărginirea prin lege, conform Constituției, a dreptului scrisului politic la Români.

48. Aplicarea eficace a măsurilor penale prevăzute în lege în contra scrierilor pornografice.

49. Votul universal pentru Români și represintarea minorităților.

Acest program, conținând 49 de articole, s-a votat în consfățuirile ținute în zilele de 23 și 24 April 1910 și s-a primit și semnat de toți cei prezenți la consfățuirea partidului naționalist-democrat în București, 24 Aprilie 1910.

Președintele adunării:

Lt.-colonel I. Manolescu-Mladian.

Secretar: George Mil. Demetrescu.

ȘTIRI.

— 30 Aprilie v.

Expoziția de vânătoare din Viena. Maj. Sa Monarchul, care din pricina morții regelui Eduard, n'a putut deschide expoziția de vânătoare, al cărei protector este, a făcut Marți prima vizită acestei expoziții. Maj. Sa s'a întreținut între alții cu delegații statului român. La pavilionul României Maj. Sa a avut o convorbire cu atașatul comercial d. Gh. Moroianu. Suveranul s'a întreținut în special de industria casnică din România, pentru care regina Elisabeta poartă o grijă deosebită.

Logodna principesei Elisaveta a României? Câteva ziare din străinătate, între cari și marele ziar »Vossische Zeitung« au înregistrat știrea, că cu ocaziunea vizitei regelui Carol la Viena, se va hotări logodna principesei Elisaveta a României cu arhiducele Francisc Ferdinand. Știrea aceasta pare însă prematură, deoarece în cercurile vieneze nu se știe nimic despre o apropiată logodnă a tinărului arhiduce austriac.

Logodnă. Zilele acestea a avut loc în Iași logodna gingașei domnișoare Eleonora Popescu, cu d-l Constantin Cehan, redactor la ziarul »Tribuna«.

Felicitările noastre.

Corul bisericii rom. cat. din Brașov arangiază Sâmbătă în 21 l. c. n. un mare concert în Reduta orașului.

Bani falși. De câteva zile s'au pus în circulațiune în orașul nostru piese false de 5 coroane. Aviz publicului nostru!

Coadă cometei va învălui pământul? Printre savanții englezi s'a născut o vie polemică asupra chestiunii: dacă pământul va trece prin coada cometei Halley în noaptea de 5 spre 6 Mai. Profesorul Denning afirmă, că dintr'un moment într'altul este posibilă dispariția coadei. În cazul însă, când coada ar fi suficient de lungă, ca să învălue pământul numai cu o extremitate a ei, atunci nu există nici o primejdie întru cât această extremitate va fi împresătată cu o repeziune fulgerătoare. Totuși, dacă unele fărâməturi din coada cometei vor fi atrase în atmosfera pământului, violenta frecare cu aerul, provocată de repeziunea cu care vor fi atrase, va provoca o aprindere. Astfel fragmentele acestea de cometă incandescente vor procura omenirei un splendid spectacol ceresc: un uragan de stele filante.

Savantul englez ține să mai adauge, că unele meteorite atrase în rătăcirea ei de cometă, vor putea cădea pe pământ atrase aici de o putere mai mare. Un alt astronom englez, Crommelin, susține că nu se poate spune în mod precis de pe acumă dacă pământul va trece prin coadă, din cauză că este imposibilă determinarea lungimeii acesteia. Creșterea sau micșorarea coadei cometelor e foarte neregulată și capricioasă, astfel, că e aproape imposibil să se prevadă lungimea la o anumită dată, în cazul nostru la data de 18—19 Mai. Și Crommelin a adăugat, că trecerea prin coadă nu prezintă nici o primejdie și lumina n'are de ce să se alarmeze.

Eliminarea limbii latine din gimnaziile. Conferența directorilor școlilor secundare din Ardeal, întrunită în Aiud, a hotărât cu majoritate de voturi eliminarea limbii latine din primele trei clase gimnaziale.

Pertractarea finală a procesului de otrăvire a locotenentului Hofrichter s'a fixat pe ziua de 18 Maiu n. a. c.

Un învățător, care a colaborat mai mult timp la diferite ziare românești, caută aplicare ca colaborator în vre-o redacție la vre-un ziar românesc, începând cu 10 Iunie st. n. până la 1 Septembrie a. c., pe lângă o modestă remunerație lunară. Informațiuni mai deaproape da »Gazeta Transilvaniei«.

Dela magistratul orașului primim următorul aviz: Din fundațiunea Contra-Admiralului baron Bernhardt Wüllersdorf-Urbair sunt a se împărți în anul 1910 două ajutoare de câte 140 coroane pe sama soldaților de marină, cari în decursul serviciului lor activ la marină și-au atras vre-o scădere și din cauza aceasta au fost dimiși din serviciu activ fără să aibă drept de-a pretinde vre-o provisiune. Cei îndreptățiți se fac deci atenți și se provoacă a-și prezenta rugărilor lor provăzute cu documentele corăspunzătoare la comanda ces. și reg. pentru întregirea cercului de marină din Triest până la 1 Iulie 1910. Condițiunile concursului se pot vedea până la termenul de sus în fiecare zi dela 8—12 oare a. m. în despărțământul magistratului orașănesc pentru afacerile militare.

Gratuit! Broșura »Der Säugling« a unui medic de copii, dă fiecărei mame înviațiunile necesare cum să-și crească copilășii, cum să-i nutrească și cum să-i apere de boalele ce se ivesc vara, vărsături, diaree, catar de mațe și alte morburii. Să se trimită o carte postală pe adresa: R. Kufek, Viena III.

Decorarea stradelor cu flori.

Dăm loc cu plăcere următorului apel, ce ne vine din partea primarului orașului nostru:

Brașov, luna lui Maiu, 1910.

Chiar și dacă n-ai fi om cu pricepere și simț pentru frumsețile naturii, poziția orașului nostru cu împrejurimea sa atât de neasemănat de variată și frumoasă, totuși te-ar impresiona în cel mai plăcut mod.

Pentru prietinul naturii petrecerea în acest ținut este o plăcere de neprețuit; ea se preface într-un izvor nesecabil, care-i oferă tot alte chipuri nouă și impresii delicioase.

Noi, cei de-aici, suntem mândri de această comoară; suntem pătrunși de adâncă mulțumită pentru această binecuvântare a naturii.

Când după o preumblare făcută prin livezile și pădurile din imediata apropiere a orașului nostru, te întorci elevat și adânc impresionat iarăși în stradele și pe drumurile din internul orașului, totul ți se pare o desamăgire, o sărăcie neagră și fără nici o podoabă, par-că te-a adus cineva la închisoare: te isbește într-un mod foarte neplăcut diferența dintre sufletul vesel de afară de oraș și dintre posomorea celui din lăuntru orașului. Nu ar mai trebui să o spun, pentru că o simte fiecare sau cel puțin foarte mulți o știu aceasta.

Aerul stricat, care umple stradele orașului, de când s-a introdus canalizațiunea suterană, a dispărut mare parte și s'a îmbunătățit, și va deveni și mai curat, în data ce se va fi și pavarea de nou a stradelor și a trotoarelor, ceace se va și întâmpla în cel mai scurt timp.

La aceste înălțări plăcute ale orașului nostru, putem și noi fiecarele să contribuim prin aceea, că ne împodobim cu flori casele și locuințele noastre. Apelul care sună »Decorati-vă străzile cu flori!«, a pornit din Europa de sud și vest, imperiul german l-a urmat, și acum încep oamnenii și pe la noi a-i da ascultare.

În felul acesta am dori și noi să facem din orașul nostru, care jur-impur e încunjurat numai de grădini cu flori și cu păduri, cari se desmeardă în podoaba cea bogată de verdeață a naturii și formează paturi vesele de diverse flori.

E adevărat, că la cei mai mulți le place să țină flori în odaie, dar mulți se mulțumesc cu vre-o câteva flori pe masă sau pe fereastră și asta e unica podoabă a odăii lor. Inima omului se înveselește de vioiciunea diverselor colorii. — N-ar trebui însă ca această veselie sufletescă și adevărată bucurie să o reținem numai pentru noi; să o împărțim și altora, să fim darnici și să împărțim această bucurie și cu lumea, care străbate stradele căutându-și lumina de toate zilele, înveselindu-le inimile prin privirea lor la frumoasele flori din locuințele noastre; să generalizăm bucuria de florile noastre; bucuria e cu atât mai tare, cu cât e răspândită mai tare. — Cu cât lucră mai mulți la o operă așa de veselă și plină de odoare, cu atât mai frumos va fi și rezultatul, cu atât mai tare se va răspândi plăcerea de o asemenea lucrare.

În felul acesta orașul nostru va deveni tot mai demn de însemnata sa împrejurime. Orașul ar începe în modul acesta a fi o grădină de flori și în partea sa internă, și ar atrage prin varietatea deliciului oferit chiar și pe streini. — La impresiunile neuitate, ce le eserciază vilegiatura asupra oaspelui, se mai alătură și aducerea aminte de amicabilia impresiune a stradelor împodobite și vesele.

Impodobiti-vă deci cu flori ferestrele și balcoanele!

Mai cu scop se poate face acest lucru, dacă întrebuițezi cutii mititele de lemn moale, ale căror părți să nu fie prinse unul de altul cu cuie, ci numai băgați în celălalt. În fundul cutiei să fie făcute mai multe găuri, ca să se poată strecura apa cea de prisos. Mărimea acestor cutii trebuie să fie acomodate spațiului de care dispui.

Pământul ce-ți trebuie la umplerea cutiilor, îl poți procura de la un grădinar sau de la alt proprietar; lutul și nășipul necesar — cam a 5-a parte din întregul — îmbunătățește soiul întregului pământ.

Când sădești plantele, să aibi grijă să nu le pui prea aproape una de alta, pentru că se împiedecă apoi una pe alta în creștere și pentru că nu pot primi destulă hrană și destulă lumină.

Stropirea e mai bine să se facă seara și dimineața; când bate soarele tare nu-i bine de fel să uzi florile.

Când alegi, că ce flori să pui la fereastră, atunci să ai considerare la poziția ferestrii. Poziția cea mai favorabilă pentru flori o au acele ferestrii, în cari bate soarele dimineața și înainte de prânz; în ferestrii de acestea poți așeza mai toate florile ce se cultivează de regulă prin grădinițele noastre. Pentru ferestrii întoarse spre sud trebuie căutate plante cu putere de rezistență, iară pentru ferestri întoarse spre nord trebuie fotosite plante, cari cresc la umbră și le place umbra.

În cele ce urmează, ne luăm vore a înșira o mică selecțiune de flori, puse după poziția ce o au ferestrele. Efectul cel mai mare însă îl va avea cea împrejurare, că florile le va alege fiecare după gustul său și că câte unul va esela cu efectul prin aceea, că va căuta să facă efect punând în ferestri flori rare — ori poate chiar prea cunoscute, dar cari în apropiere nu-s de căpătat.

Efect vor căuta mulți să facă și prin aceea, că vor sădi pentru anumite etaje anumite flori în masse mari și cu diverse colorii.

Pentru ferestrele situate spre răsărit sau ost sunt potrivite următoarele soiuri de flori:

Heliotrop (Vanille), Reseda, Ochiul Șerpului (Nu mă uita), Măzăriche (Lathyrus odoratus), Lobellii, Clopoțel.

Pentru ferestrele situate spre Sud sau Mează-zi: Pelargonii cu frunze mari, Petuniile, Verbeniile, Ageratum, Cobaea Scadens, Tropacolum Lobbianum, Levkoile.

Pentru cele situate spre Nord sau Miază-noapte: Unele soiuri de pelargonii, Bogonii, Fuchsi, Sparghel decorativ, Efeu.

O formulă ficsă firește nu se poate stabili.

Sub împrejurări favorabile, de există, și plante, cari peste tot trag la soare, pot trăi și se desvoaltă și unde bate soarele mai puțin — și viceversa, plante, cari de regulă trag la umbra, se desvoaltă și unde bate soarele.

Lădițe sau cutii de flori, precum și grădele de pază pentru aceste lădițe se pot căpăta în hala de vânzare din casa orașănească numită »Podul Bătușilor«. O lădiță văpsită costă 2 cor. — Grădelele de pază încep cu prețul de 90 fileri și se urcă până la 1 cor. 25 fileri și alt-le până la 3 cor. 20 fil.

Grădinarul orașănesc, d-l Franz Gabony a primit îndrumare a da deslușiri și mână de ajutor la toți, câți se vor adresa către dânsul în privința împodobirei ferestrelor.

În fine dorim a atrage atențiunea publicului și asupra acelei împrejurări, că, având în vedere clima cea aspră din ținutul nostru, precum și posibilitatea, că pe aici și când timpul este destul de avansat, totuși se poate ivi un îngheț, cu considerare la aceste împrejurări, să nu se pună în liber înainte de 20 a lunii lui Mai,

pentru că prea ușor se poate întâmpla să se peardă într-o singură noapte toată munca și toată bucuria pusă în conservarea acestor flori.

Rog pe toți cetățenii a lua parte după posibilitate la această lucrare plină de veselie și bucurie.

În numele Reuniunii brașovene de înfrumșetare, președintele aceleia:

Francisc Hiemesch.

Pentru Români din Sibiu. Onoratul public românesc din Sibiu și jur este avizat, că »Gazeta Transilvaniei« se află de vânzare cu numărul în Sibiu la colectura loteriei de clase și vânzare de ziare a d-rei *Hermine Frank*, în strada Cîsnădiei. Prețul unui Nr. 10 fil.

Bibliografie.

Tinărul nostru istoric, părintele proptop Dr. I. Lupuș a retipărit în broșură două interesante și documentate studii politice, cari se referă la situația actuală politică din Ungaria, apărute zilele trecute în ziarele »Telegraful Român« și »Tribuna«. Prima broșură poartă titlul »Contele Stefan Széchenyi și politica de maghiarizare«, iar a doua broșură »Populus Werböczianus.«

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 13 Maiu. Eri după amiază a fost primit în audiență de Maj. Sa contele Khuen. În audiență a fost vorba mai cu seamă de programul petrecerei Maj. Sale în Budapesta.

Budapesta, 13 Maiu. Până acum s-a fixat ziua de alegere în următoarele centre: În 1 Iunie în comitatul Solnoc-Dobăca, comitatul Șopron și orașele Baja, Șemniț, Ghierla, Sic și Győr.

Viena, 13 Maiu. Alaltăeri noaptea s-a simțit în Viena și în împrejurimi un puternic cutremur de pământ, care a produs mare panică între locuitorii.

Caransebeș, 13 Maiu c. Dr. Vlad a voit să-și desfășure aici programul eri. Poliția, sub pretextul târgului de săptămână, a interzis ținerea adunării electorale.

Berlin, 13 Maiu. Roosevelt a asistat eri la revista trupelor germane, unde a fost prezentat de împăratul ofițerilor superiori.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor respons: Ioan Spudercu.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul De Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Dr. ENEA NICOLA

în Karlsbad

s-a mutat în casa »Billroth« lângă Sprudel.

Pentru copii și adulți. Cel mai bun nutrimant pentru copii sănătoși, debili, nedesvoltați de ori și ce etate. Promovează formarea musculaturii și a oaselor, regulează mistuirea, e un efect contra diareei, vomărei, catar de mațe etc.

AVIZ

De arădat o grădină în Variște la loc bun și din loc de pășunit în Poiană. Informații la Administrație. 992. 1-2

Nru 913/1910.

Publicațiune.

Stupina Nru 122 aflătoare în cartea funduară a orașului Brassó Nru 11743 A — 12213 top. adecă casa și grădina de sub acest Nru alui Niemands Francisc și Wilhelmine se va vinde în licitație publică verbală împreună cu oferte în scris — Mercuri în 1. Junie 1910 la 10 oare a. m. în cancelaria scaunului orfanal orășenesc, ce se va afla în strada Porți Nru 63 etagiul II.

Ofertele în scris trebuie să fie timbrate cu timbru de 1 coroană să conțină și 10 % din suma oferită drept vadiu și astfel instruite să să prezenteze și preda până la 1 Junie 1910 la 10 oare a. m. la conducătorul scaunului orfanal. Tot aci se pot lua în vedere și se pot ceti și condițiunile licitațiunii.

In fine mai observăm și aceea, că stupina sub 8000 de coroane nu se va vinde.

Din ședința scaunului orfanal orășenesc ținută în 30. Aprilie 1910 la Brassó:

Scaunul orfanal orășenesc.

RESTAURANTUL

situat la loc frumos „Tanenau“ în „NOUA“ l-am predat cunoscutului birtaș D-lui Dakó Bálint, din Brașov și s'a deschis în 10 a luiei curente. Beuturi bune, cost escelent (in și afară de localitate) serviciu prompt, prețuri moderate.

Acolo se află deinchiriat și locuință de vară. Informațiuni dá dl Dakó Bálint, sau Domnii Fridrich Czell și fii Strada Vămii Nr. 17.

Totală nimicire a șoarecilor și cloțanilor.

Este int'radevăr o binefacere a scăpa de șoareci, mai ales de scârboșii cloțani care fac pagube. Cine dorește aceasta să se adreseze cu încredere la **Stefan Beer, Brașov, Strada neagră Nr. 16.**

1 Dosă cu 3 și 5 coroane. 1 Dosă mică numai pentru Brașov 2 coroane. 977,5-13.

Original Victoria, Köhler, Afrauna, Wittina, Gritzner, sunt mașini de cusut de cea mai bună calitate :: Fabricate de clasa primă in ce privește aranjamentul și executarea lucrărilor. :: **Reprezentante de MICHAEL MOOSER, Brașov, Strada Porții Nr. 39, mare atelier mecanic de reparaturi. Mașine de scris și Gramatofone se reparază.** 715,30—F.O.)

A XXVIII. LOTERIE de Stat Reg. ung.

pentru scopuri de binefaceri. Loteria aceasta conține 11.969 câștiguri cu suma totală de 365.000 cor., care se plătesc în bani gata.

Câștigul principal 150.000 coroane.

Și		10 câștiguri cu 1000 coroane.	
1 câștig principal cu 20.000 cor		150	100
1 " " " 10.000 "		800	50
1 " " " 5000 "		1.500	0
5 câștiguri " " 2000 "		10.000	10

Tragerea urmează irevocabil în 30 Iunie 1910.

Un los costă 4 coroane. Losuri se capătă la **Dirrecția loteriei r. u. în Budapesta**, (oficiul vamal) trimițând costul lor la ori-care oficiu de Postă, Dajdie, Vamă și sare, la stațiunea căilor ferate, Trafici și Zarafi. **Dirrecțiunea loteriei reg. ung.**

Tuturor acelora cari călătoresc seu se reîntorc acasă din România li-se recomandă **Schimbătoria de bani la Tutungeria d-lui Dumitru Popp,** Zaraf, Strada Hirșer Nr. 4 Brașov.

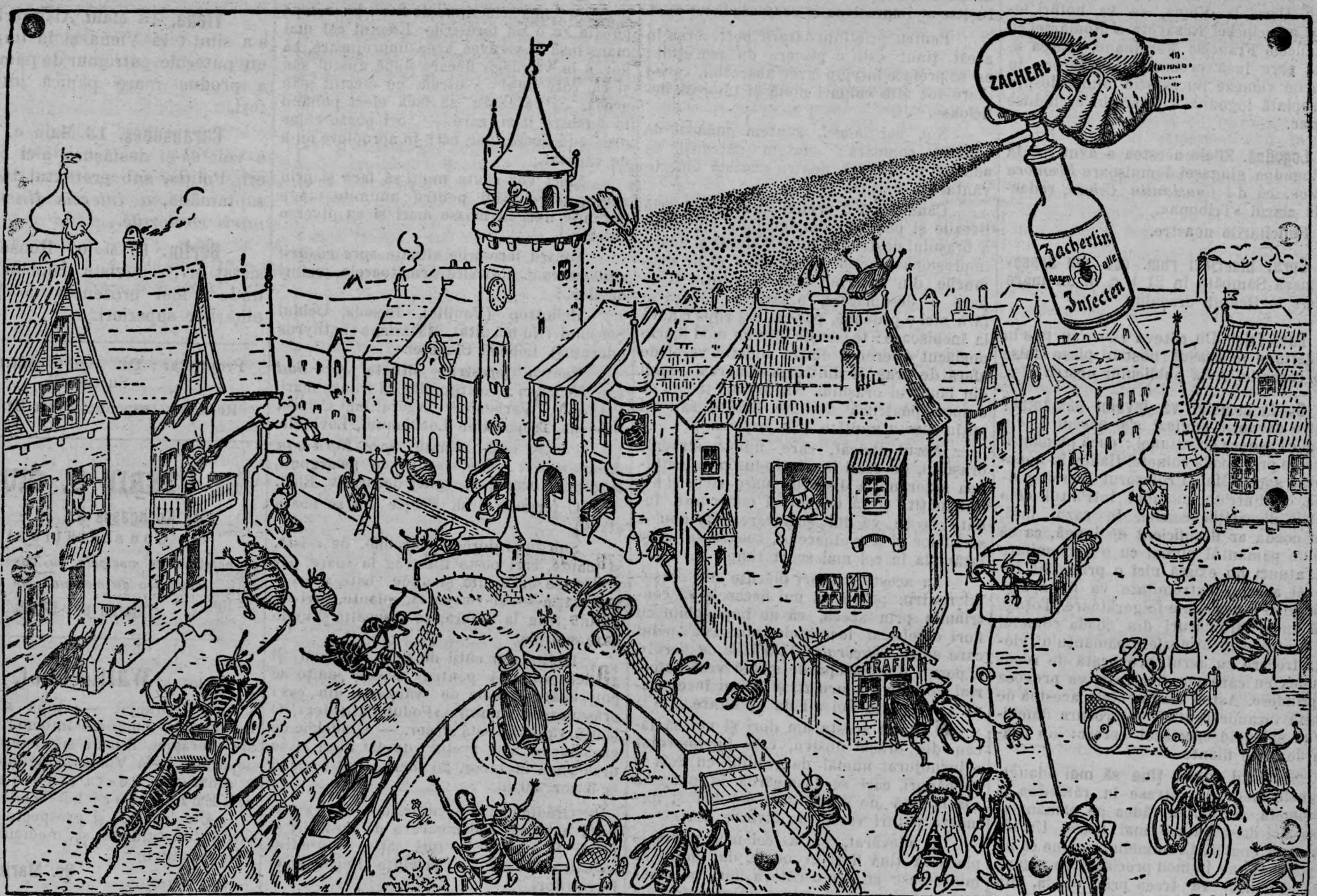
Incaltăminte de calitate

GHETE original americane pentru Dame, Domni, Copii,

Păpuel albi de atlas
Păpuel albi de dans
Păpuel de gimnastică
Păpuel călduroși de
Păpuel de postav.
Ghete cu țug
Ghete de voiaj

Cisme de lucru
Cisme Halina.
Cisme de vânat.
Cisme de călărit.
Gamuse
Galoel
Ghete cu șinoare

Calitate solidă. — Magazin de incaltăminte. — Mare asortiment.
Atelier modern Alfred Ipsen Kronstadt, Prețuri ieftine
 Strada Vămii Nr. 36, (Vis-à-vis de cafeneaua Transilvania.)

Onorabilul comerciant ține de a vinde mușteriiilor săi „ZACHERLIN“ cerut de ei, care are efect incomparabil de bun, și nu un alt surogat. Din nefericire mai existăși alți comercianți!

De aceia avertisăm pe amicii veritabilului „Zacherlin“ de a băga bine de seamă, să nu li se vândă sticle cu Zacherlin bine imitate, ci să observe ca numele „Zacherlin“ să fie pus pe ele.